V. évfolyam 43. szám. Kedd. Budapest, 1904. január 26.

MAGYARSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASAGI NAPILAP

ELOFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy hóra kor. 1.— | Negyedévre — — — « 3.— | Félévre — — — — « 6.— | Egész évre — — — — « 12.—

Vidékre: Egy hóra kor. 1.20 | Negyedévre — — — « 3.60 | Félévre — — — — « 7.— | Egész évre — — — — « 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Telefon száma 54—67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28

Hirdetések petit számitással, díjszabás szerint.

Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Kóros áramlatok.

Budapest, január 25.

A nemzeteknek, illetve a népfajoknak, szembeötlő egyéni tulajdonságaik vannak, melyek képessé teszik arra, hogy a létért való küzdelemben magukat föntarthassák. Éppen azért káros és a teremtő rendelésével ellenkező, valamely népnek fejlődését hatalmi eszközökkel oly irányba terelni, hogy *idegen népek* erkölcseinek és szokásainak, valamint azok intézményeinek szolgai utánzásában keresse az eszközöket, melyek nemzeti, illetve faji egyéniségének kifejlesztésére vezetnek.

Nálunk Magyarországon pedig jó idő óta, mondhatnám azoktól a napoktól kezdve, melyeket a nemzeti ujjászületés napjainak nevezünk — egy téves és végeredményében pusztulásra vezető irányelv uralja, csaknem kivétel nélkül azokat, kik az uj Magyarországnak a magyar nemzeti államnak kiépitésében, egyedül és kizárólag csak önmaguknak követelik a vezérlő szerepet és a hatalmi állásokat.

Ez a téves irányelv — *a nyugati népeknek a németeknek, franciáknak és angoloknak szolgai utánzása majdnem minden téren* — tekintet nélkül arra, hogy vajjon képes lesz-e a magyar nemzet ezekkel a kölcsön vett intézményekkel és kölcsön vett erkölcsökkel nemzeti jellegét föntartani és államföntartó erejét fejleszteni.

Magyarországon nem akarják észrevenni, hogy ott Nyugaton óriási bajok vannak. Pedig már ingadoznak az épületek, melyeket ez a csodás civilizáció emelt. Döngetik kapuit, aláaknázzák oszlopait a szociálizmus, az anarchia, a vallástalanság, az óriási nyomor és erkölcstelenség által megteremtett uj eszmék jól szervezett táborai.

Itt nálunk nem látják, hogy Anglia gazdagságával karöltve jár a népmillióknak erőszakkal való igába hajtása, pálinkával való megmérgezése és a nyomor rabszolgasága. A francia gloár mellett nem látják az egész nemzet pusztulását, kimerültségét. Nem látják az anarchia terjedését, mely időközönként a legféktelenebb modorban nyilatkozik. A *Henryk*, *Ravacholok*, *Caseriok*, *Lucchenik*, *Brescik* alakjai sem ejtenek gondolkodóba bennünket. Nem látják a Németországban levő gazdasági válságot, a terjedő forradalmi szociálizmust, az öngyilkosságok ijesztő szaporodását.

Pedig nem ártana tudomást venni mindezekről, nem ártana kissé okoskodni eme felsoroltam óriási bajokról, melyeket tagadni, azt hiszem, ma már senkinek sem jut eszébe. Mert ha ezek a bajok is egyenes eredményei a nyugati népek, nálunk annyira megcsodált és olyan nagy igyekezettel majmolt kulturájának, vajjon helyes-e nekünk, akik hál' Istennek még nem mindnyájan fejlődtünk olyan nagyon magasra, teljesen figyelmen kivül hagyva nemzetünk ezeréves multját, jelen állapotát s ami fő egyéniségét, vakon és a lázfokozta erővel egy szédületes ugrást téve, belevetni magunkat abba az őrült versenybe, mely már eddig is annyi nyomor és pusztulás szülőanyja volt.

Ne keressünk okokat, melyek ott Nyugaton a jelenleg duló bajokat és emésztő kórságokat szülték. Ne lássuk meg, hogy igen is kellett ott valaminek lenni, ami elpusztult, kiveszett és aminek hiánya a romlást és a pusztulást idézi fel.

Az emberszeretet, az erkölcs és ezeknek szilárd alapja a hit, a «modern-kultur» emberből csaknem teljesen kihalt. Az egyházak kebelében beállott lanyhaság, a nép magárahagyatottsága, a családi élet elzüllése, az egyén lelkének tagadása mellett — a kinzó és gyötrő okoskodás foglalta el a hit és erkölcs helyét. De vajjon nyujt-e megnyugvást a kételytől elgyötört embernek a pozitivizmus, a materializmus, a nihilizmus, a a kriticizmus, a hedonizmus, a transcendentalizmus és a többi izmus, melyek a hit és szeretet helyét betöltő rideg és durva önzés, valamint a nagyképü tudákosság nyomán fakadtak. Vagy talán a táviró, telefon, villamos vasut, gépkocsi, Lebel puskák, vagy a Hiram Maxim-ágyuk szerzik meg majd a modern kultur embernek a boldogságot, avagy talán a már olyan sokszor föltalált, de még mindig félbe maradt repülőgépek és kormányozható léghajók. A sziv, az értelem, a vallás és az erkölcs csaknem teljes elpusztulása szülte Nyugaton az emberirtó, a társadalom és államfelforgató tanokat. A gyors meggazdagodás vágya az anyagiak után való hitvány és kapzsi sóvárgás a nyomor rabszolgaságát. A kétségbeesett, testben-lélekben elnyomorodott nyugati ember, mint a Nero korabeli római, vagy elkorcsosult görög, teljes erővel veti magát az érzéki élet karjai közé és csakhamar el is merül annak posványában.

És ezt akarták elérni országló bölcseink vagy három évtizeden át Magyarországon. El is jutottunk odáig, hogy négy m. kir. állami őrültek háza, egy csapat m. kir. fegyház és javitó intézet is alig elég a hirtelen kimüvelődött polgártársak befogadására. Elértük azt is, hogy nyomor ütött tanyát szerte a hazában és ezrével vándorol ki munkabiró népünk. Ez legyen hát a lelkesitő ideál továbbra is.

Nem! Tovább ennek nem szabad igy folytatódnia. Félre kell már dobni ezeket az öngyilkosságra vezető hóbortokat, melyek hatása alatt már is kétségbeejtően nagyot haladtunk egy veszedelmes ösvény felé. Szükséges a magyar közszellem meghamisitott irányának megtisztitása és átalakitása. Uj eszmék és uj emberek kell, hogy elfoglalják a tért, melyen még ma is feles számmal vannak egy beteg irányzat harcosai. Gátat kell vetni ezeknek a kóros áramlatoknak. Fel kell venni a harcot azoknak, akik hivatvák visszatériteni a nemzetet a helyes utra, az egészséges és természetes fejlődés utjára, a vallás, az erkölcs és a becsületes munka segélyével.

Magyarország egész népessége még nem vette fel a Nyugaton oly nagy elfajulást okozott nyavalyákat vérének alkatrészeül, még van idő a baj orvoslására és a végveszedelem elháritására. Tovább ezen az uton haladni végzetes bün volna.

Nemzetünk két jellemző tulajdonsága, mely erőt adott nekünk ezer esztendő viharában helyünket szilárdan megállani; a vallás józansága és az erkölcsök tisztasága volt. És vajjon a mi föntartott és a pusztulástól megóvott ezer éven át, az ma már semmi, azt el kell dobni magunktól. Nem kell már nekünk vallás, nem erkölcs? Nem akarunk hatalmas eleink nyomán haladva: lenni erkölcsös, erős, magyar nemzet. Nincs időnk önmagunkból fejlődve, biztosan haladni előre. A pusztulástól való rettegés rémei környeznek. Elmaradtunk nyugattól, elvérzünk, ha nem leszünk hamarosan ultraselect, nyugateurópaiak.

El akarjuk dobni a magyar nemzeti szellemet, az ősi erényeket, hogy tovább is jól élhessünk. És elég naivak vagyunk hinni, hogy ilyen áron élni is fogunk soká. Pedig első, amivel birnunk kell, ha élni akarunk, a hit abban az örök igazságban, hogy a vallás és erkölcs az alap, melyen minden egészséges fejlődés nyugszik és amely egy ország jólétét előmozditja.

A nemzet, mely a *Boldog asszonyt* a tisztaság és szüziesség magasztos eszményképét választotta hazájának védőangyalul, az még nem válhatott halálra, annak még van hivatása a földön. De hogy ezt a hivatást betölthessük, nem szabad, hogy faji és nemzeti egyéniségünket letörülje a Nyugot. Nem szabad idegen szellemek jármába görnyednünk. Nem szabad belevetni magunkat a bizantinizmus és aranyborju imádás szörnyü posványába.

Meg kell tartanunk ősi erényeinket, meg kell állni a magunk lábán, meg kell maradnunk magyaroknak, hogy megmaradhassunk.

Tóthváradi Kornis Elemér.

Budapest, január 25.

A **képviselőház** holnap délelőtt 10 órakor tart ülést, melyen folytatják az ujoncmegajánlási javaslat fölötti vitát.

—

A miniszterelnök bécsi utja. Gróf *Tisza* István miniszterelnök — mint megbizható forrásból értesülünk — holnap, kedden este utazik Bécsbe s ő felsége szerdán délelőtt 10 órakor fogadja kihallgatáson.

—

A fiumei kormányzó beiktatása. Báró *Roszner* Ervin fiumei kormányzó e hó 29-én este utazik le Fiumába, ahol 30-án lesz ünnepélyes beiktatása. Az uj kormányzót 30-án reggel 10 órakor a polgármester fogja a vasuti állomáson való megérkezésekor üdvözölni. A kormányzó válasza után az uj kormányzó bevonul a kormányzói palotába. Tizenkét órakor lesz a Rapprezentanza előtt az ünnepélyes beiktatás, amidőn felolvassák az uj kormányzó kinevezéséről szóló királyi kéziratot és az uj kormányzó elmondja székfoglaló beszédét, amelyre a polgármester ad választ. A beiktatás után a rapprezentanza tisztelgése következik a kormányzói palotában. Délután 3—5-ig a küldöttséget fogadja az uj kormányzó, este 7 órakor pedig a kormányzói palota táncterében 150 teritékes ebédet ad. A legközelebbi 2—3 napon fogadja az uj kormányzó a küldöttségek tisztelgését folytatólag.

—

Előléptetések a földmivelési miniszteriumban. A földmivelésügyi miniszteriumban közelebb nyugdijba megy Tormay Béla és Máday Izidor miniszteri tanácsos. Tormay helyébe — és pedig államtitkári cimmel — Rapaics Radó miniszteri tanácsos, a Máday helyébe pedig dr. Bartóky József miniszteri osztálytanácsos, az elnöki és telepitési osztály vezetője lesz.

—

A dédesi mandátum. A dédesi kerületben tudvalevőleg néhány héttel ezelőtt gróf *Serényi* Béla kereskedelemügyi államtitkárt választották meg képviselőnek. A kisebbségben maradt *Hebrony* József-párt az államtitkár mandátumát peticióval támadta meg és a királyi Kuria első választási tanácsa a minap tartott ülésén felülvizsgálván a peticiót, azt némely kisebb pótlás miatt visszaadta a benyujtóknak. A peticionálók képviselője, a pótlást — a tanuk lajstromának harmadpéldányát — már összeállitotta s az ilyképpen kellően felszerelt peticiót benyujtotta a kir. Kuriához, amely legközelebb már édemlegesen fog foglalkozni a peticióval.

—

Lengyel Zoltán megrovása. *Lengyel* Zoltán orsz. képviselőt tudvalevőleg jegyzőkönyvi megrovásra s ennek plakatirozására, valamint a hivatalos lapban való közzétételére itélte a mentelmi bizottság. A bizottság itélete, illetőleg a Háznak erre vonatkozó határozata a hivatalos lap holnapi, keddi számában fog megjelenni.

Krónika.

Budapest, jan. 25.

Ezen a héten, mint a kormánypárti hirforrások is egybehangzóan jelentik, nagyobb fordulat következik be a magyar politikai helyzetben, még pedig viharos fordulat. Gróf Tisza István élethalálharcot hirdet az obstrukció ellen s hogy erre az uralkodótól a felhatalmazást megnyerje, valószinüleg holnap már Bécsbe utazik. Hogy minő lesz ez az élethalálharc, arra vonatkozólag gróf Tisza Istvánhoz igen közel álló körök azt hangoztatják, hogy a kormányelnök még nem döntött a harc taktikája felől. Csak az az egy bizonyos, hogy kiméletet nem ismerő, tehát erőszakos lesz. Ekkor pedig előreláthatólag ugy fordul a dolog, hogy összeomlanak annak a paktumnak falai, melyet gróf Tisza Kossuthékkal kötött és szembe találja magát az *erős kéz* nemcsak a Kossuth-párt egy nagy részével, hanem a mai obstruálokon, a néppárton kivül még a gróf Apponyi Alberttal együtt kilépettek csoportjával is. Ezek azután csakugyan kritikus napok lesznek, melyek nem lehetetlen, sőt inkább nagyon valószinü, hogy a szabadelvü pártból is ujabb kiválásokat fognak maguk után vonni.

Mint kormánypárti politikai körökben tudni vélik, gróf Tisza István még egyszer kérni fogja az obstruálókat a leszerelésre. Ő azonban tisztában van azzal, hogy ez a kérése is hiábavaló. Ez inkább csak formaság arra, hogy megindokolja a tervbe vett erős eljárást az ország szine előtt. Azután következik a többi, még pedig ugy látszik, első sorban a házszabályok megszigoritása a szólásszabadság korlátozásával. Gróf Tisza István ezt ugy akarná keresztülvinni, hogy napirend-inditvány alakjában — valószinüleg báró Podmaniczky Frigyes által — benyujtatja a módositást, ugy hogy alölött a képviselőház még ugyanazon az ülésen határozzon. Hogy ez az ülés talán három napig is eltarthat, azt ő mellékesnek tartja. Az igy módositott házszabályok azután arra volának alkalmasak, hogy az összes hátralevő sürgős javaslatokat — ezek között természetesen elsősorban a katonai és az indemnitási javaslatokat — a lehető legrövidebb idő alatt elintéztesse. Ez persze csak a képviselőház egy uj ülésszakában volna lehető, mert a módositott házszabály csak abban lenne érvényes. Mihelyt tehát gróf Tisza a módositást megkapná, királyi elhatározással azonnal bezáratja a jelen és megnyitná az uj ülésszakot. E tervre vonatkozólag gróf Tisza István a szabadelvü pártban szombat este nyilatkozatot is tett, mely jellemző az ő elszántságára. Ez a nyilatkozat igy hangzik:

A helyzet olyan, hogy be kell látnunk, hogy az obstrukció magától meg nem szünik. Türelmem ilyen körülmények közt elfogyott. Egy-két napig, hétfőig vagy keddig még mindenesetre várni fogok. Ha az általános vita az ujoncmegajánlási törvényjavaslat felett addig befejeződik, akkor talán a legjobb lesz, ha folytatjuk eddigi taktikánkat. De ha a vita nem ér véget, akkor arra kell magamat elhatároznom, hogy *a delegációt még az ujoncok megajánlása előtt hivjuk egybe, hogy elintézze a közösügyes költségvetest.* Erre az időre nemcsak a közösügyes budget elintézésére van szükségem, hanem néhány előkészületben levő javaslat benyujtására, mielőtt a döntő lépések megtörténnének. Ha ezek a javaslatok a Ház előtt lesznek és ha a közösügyes budget-t elintézte a delegáció, akkor fölveszem az *élethalálharcot* az obstrukció ellen és minden rendelkezésemre álló eszközzel meg is küzdöm azt. Hogy milyen eszközökkel, effölött még nem határoztunk. Mindenesetre azonban megvannak az eszközök és fegyverek az obstrukció ellenállásának letörésére. Ha pedig az ellenzék ez ellen felzudul, *készen kell tartani egy királyi kéziratot, mely feloszlatja az ország gyülést.* Abban a pillanatban, amint ez megtörtént, *az ellenállók többé nem képviselők.*

Mindenre el vagyok határozva, *ha tudom, hogy egységes párt áll mögöttem és meg van a többségem.*

«Ha tudom, hogy egységes párt áll a hátam mögött». Ezt a feltételt óhajtja gróf Tisza kormányelnök, hogy *erős* akciója sikerüljön. Ez a feltétel azonban aligha lesz meg. A mi értesülésünk szerint ugyanis a házszabályoknak a kegyetlen cinizmusig menő szigoritása nem talál kellő visszhangra még a szabadelvü párt soraiban sem. Ezt tudja a kormányelnök is és épp ezért azzal akarja eloszlatni saját pártja aggodalmát, hogy a házszabály-szigoritás csupán egy ülésszakra lesz érvényes. Hogy azonban meddig terjeszti ki ezt az egy ülésszakot, azt nem mondja meg. Lehet, hogy a klotürös inditvány dacára is kitart gróf Tisza mellett egy sereg ó-szabadelvü képviselő. Az azonban kétségtelen, hogy a szabadelvü pártban ez esetben secessiok merülnek fel s kérdés, hogy ezek után, még ha egységes lesz is, de többség lesz-e a szabadelvü párt?

Gróf Tisza István uralmának biztosságára az sem valami biztató körülmény, hogy ott áll folyton mögötte gróf Khuen-Héderváry Károly, a király kedveltje, várakozó álláspontban. Gróf Khuen-Héderváry ugyanis — mint ma is — mindig Egyiptomba utazik, de rendesen megáll Abbaziában és vissza-visszatér Bécsbe, Budapestre, hogy ha hivják, hát kellő időben itt legyen. Ez a körülmény azt bizonyitja, hogy Bécsben gróf Tisza pozíciója még sem olyan erős, mint ahogy a félhivatalosai erősitik.

Kellemetlenséget okoznak gróf Tisza Istvánnak a Bánffy, vagy az ugynevezett Uj-párt alakuló gyülései is. Hogy ezt a csecsemőkorát élő pártot gróf Tisza erősen komolyan veszi, bizonyitja az, hogy harcba állitotta vele szemben ujonnan kinevezett főispánjait, amint az tegnap Debreczenben is történt.

Volt alkalmunk politikai közéletünk egy jelesével gróf Tisza István ujabb terveiről beszélni, ki a következő rövid kijelentésben összegezte véleményét:

— Amit gróf Tisza István tenni akar, — ha igaz, amit a lapok irnak e tervekről — ez a parlamentárizmus mezébe öltözött kormányzati abszolutizmus behozatala. Már pedig amint elitélendő a parlamenti kisebbség erőszaka, a nemzet épp ugy nem fog belenyugodni soha a Tisza által tervezett abszolutizmusba. Ha meg lesz, lehet hogy egy ideig türni fogja azt, de azután nem is hosszu idő mulva annál elementárisabb erővel fogja azt elsöpörni a politikai cselekvések szinteréről.

A mai politikai helyzet képét a föntebbiekben összegezvén, egyéb értesüléseinket az alábbiakban adjuk:

Egy interwiew Héderváry Károly gróffal.

A *Neue Freie Pesse* budapesti levelezője ma délelőtt beszélgetést folytatott Khuen gróffal, amely beszélgetésről a Neue Freie Presse ma délben megjelent száma — mint bécsi tudósitónk jelenti — a következőket közli:

Az a körülmény, hogy *Héderváry* gróf, a már korábban tervezett afrikai utját elhalasztotta s hogy legutóbb a királynál is megjelent, politikai körökben és a sajtóban is különféle kombinációkra adott alkalmat. A többek között azt is hiresztelik, hogy *Khuen* gróf lesz *Tisza* István miniszterelnöknek az utódja, ha nem sikerülne Tiszának a parlamenti rend helyreállitása. Ezekre Héderváry Károly gróf igy nyilatkozott.

— Igaz, hogy több heti egyptomi utazást terveztem, mielőtt azonban elutaztam volna, mint titkos tanácsos kötelességemnek tartottam ő felségénél kihallgatásra jelentkezni, hogy az év változás alkalmából szerencsekivánataimat fejezhessem ki, másrészt pedig, hogy közöljem ő felségével utazási szándékomat. Időközben azonban megbetegedett a Brünnben szolgáló önkéntes fiam és az orvosok enyhébb éghajlatot ajánlottak részére, ugy, hogy el voltam tökélve magammal vinni és kértem is a képviselőháztól néhány heti szabadságot. A politikai viszonyok azonban olyan fordulatot vettek, hogy a szabadelvü párt valamennyi tagja kötelezve érezte magát a Házüléseken állandóan résztvenni és helytállani ugy is, mint a párt tagja, ugyis, mint képviselő. Részemről sem volt más ut követendő, mint az, hogy helyemen megmaradjak és minden melléktekintetet mellőzve, teljesitsem kötelességemet mint egyszerü képviselő. Az obstrukcióval szemben táplált véleményemet előadni — az utóbbi napok eseményei után — bizonyára felesleges.

A *harc embere vagyok* és minthogy arra a meggyőződésre jutottam, hogy a *kormány törekvései teljesen egyeznek az én nézeteimmel*, ebből az a parancsoló kötelesség hárulnék reám, hogy a kormányt elhatározásában és céljai elérésében minden rendelkezésemre álló eszközzel támogassam és hogy mint bajtárs a küzdelemben részt vegyek. Csakis kizárólag ez az ok az, amely miatt elutazásomat egyelőre elhalasztottam.

A parlamenti tanácskozásokban tehát részt veszek ezután is, de a delegációban nem és a delegáció külügyi albizottságának elnökségéről le is mondok. A delegáció következtében adandó képviselőházi szünetet akarom ugyanis felhasználni arra, hogy *Korfuba* menjek egy kis időre pihenni. Amint azonban a delegációk után a Ház ujból összeül, én is visszajövök és elfoglalom helyemet.

Bánffy Dezső Deésen.

Deésről jelentik: *Bánffy* Dezső báró 24-én délelőtt 9 órakor érkezett Deésre zászlóbontás céljából. Kolozsvárról jött több egyetemi tanár és odavaló párthivei kiséretében. A deési állomáson nagy közönség várta és *Farkas* János dr. ügyvéd fogadta a helyi intéző-bizottság élén és ő tartotta az üdvözlő beszédet. Azután hosszu kocsisorral jöttek be a városba. Az első négyesfogaton ült *Bánffy* Dezső báró főudvarmester, mellette *Hatfaludy* József régi párthive még főispánsága idejéből. Délelőtt 11 órakor az Angol-szálló nagytermében volt az alakuló gyülés, melyet az Uj-párt helyi elnöke, Hatfaludy nyitott meg. Azután dr. *Gustáv* Gyula a politikai helyzetet fejtegette és az összegyült nagyközönség lelkes éljenzése mellett kérte *Bánffy* bárót, hogy mondaná el programmját. Erre *Bánffy* fejtegette politikai álláspontját, a 67-es közjogi alapot és annak a törvénynek teljes végrehajtására a közgazdaságilag független

Magyarország megteremtését jelölte ki az Uj-párt törekvése céljául. Utána *Vajda* Lipót dr. beszélt. Báró *Bánff* Dezső régi hivei közül csak egy volt jelen és feltünő volt, hogy azok, akik régi gárdáját képezték, valamennyien távol tartották magukat. Délben a Hungária-szállóban társasebéd volt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, jan. 25.

A mai ülést a néppárt és Polónyi foglalta le. A néppártiak beszéltek s szapulták irgalmatlanul Polónyit, Polónyi pedig, mintegy duvad, járt-kelt a folyosón s csak a teremből kijövöktől szerzett értesülést arról, hogy mint suhogtatják végig rajta — a pásztorbotot.

Molnár János apát volt az első szónok, aki egy évig tartó betegsége után ma szólalt fel először a Házban. Nincs megelégedve sem a kormánynyal, sem az eddigi küzdelemmel, mert addig egyikkel sem békül meg, mig csak a teljes nemzeti vivmányokat meg nem hozzák. Molnár apát szintén a harc embere s harcolni is fog a végletekig. A javaslatot természetesen nem fogadta el. Pártja zajosan megéljenezte.

Utána *Bedőházy* János beszélt, aki a napokban lépett ki a Kossuth-párt passzivitásából s a küzdő ellenzékhez csatlakozott, Az obstrukciót igyekezett igazolni, mint ami egyetlen közjogi fegyverünk jogaink kivivására. Szemrehányást tett volt pártjának, amiért *Pitreich* hadügyminiszter és *Derschatta* osztrák delegátusoknak Magyarország közjoga ellen intézett támadásait nem verték vissza, hanem tétlenül elhallgatták. *Bedőházy* beszédét nagy lelkesedéssel fogadta a küzdők csoportja.

Rendkivül érdekes volt *Zboray* Miklósnak, a néppárt temperamentumos tagjának polemiája *Polónyi* Gézával. Pikáns szint adott e felszólalásnak az a körülmény, hogy *Zboray* évekig irodavezetője volt *Polónyinak* s mondhatni, a tanitvány nem maradt hátra a mestertől, mert *Zboray* oly szerencsésen eltanulta *Polónyinak* minden fogását és furfangját, hogy szinte élvezet volt hallgatni, mily ügyesen és találóan használta Polónyi ellen *Polónyi* saját fegyvereit. Ha a beszédről rövid jellemzést akarunk adni, akkor *Zboraynak* saját szavaival tehetjük azt, aki ugyanis a következőket mondotta:

— Polónyi ur meg akart gyanusitani bennünket. Polónyi ur ne gyanusitson, mert ezt teljesen eltanultam tőle s igy könnyen használhatom vele szemben is.

Valóságos leleplezés számba megy *Zboray* beszéde *Polónyi* politikai müködéséről és szerepéről s a Ház minden oldalán nagyon jól mulattak rajta, csupán egy ember boszankodott s az *Polónyi* Géza volt, aki a folyosón azt a megjegyzést tette:

— Az is bolond, aki igy kioktatja a tanitványokat.

Valaki megjegyezte rá:

— Igy szokott az ember fegyvere hátra felé elsülni.

Miután az idő annyira előrehaldt, hogy abból a tanácskozás folytatására semmi se jutott, *Jakabffy* alelnök 3 órakor az ülést bezárta.

Részletes tudósitásunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: *Perczel* Dezső.

Jegyzők: *Daróczy* Aladár, *Hertelendy* László, *Endrey* Gyula.

Elnök az ülést megnyitja s hitelesiti a mult ülés jegyzőkönyvét. Bemutatja az irományokat. Következik a napirend.

Az ujoncmegajánlás.

Molnár János apát: Egy esztendeje, hogy betegsége miatt távol volt a Háztól s ez gátolta abban, hogy részt vett volna a parlament tanácskozásaiban. A javaslatot nem fogadja el. Erre az osztrák politika inditja, amely osztrák hegemoniára törekszik közöttünk, ami nem más, mint a hagyományos birodalmi rendszer, mely Magyarországgal szemben a beolvasztásra törekszik. (Ugy van! a baloldalon.) Ezt a beolvasztási törekvést a katonai kérdésben látja, mikor magyar hadsereget nem ismer az osztrák, pedig a 67-es törvényünk szószerint magyar hadseregről beszél és azt ismer, de ezt bizonyitja állami függetlenségünk s szuverenitásunk. Szemrehányást tesz a függetlenségi pártnak, amiért Pitreich és Derschatta osztrák delegátus támadását szó nélkül hagyta. De nincs megelégedve a miniszterelnökkel sem e kérdésben s ezért nem hajlandó semmit sem megadni neki. Küzdeni fog különben mindaddig, mig nyelvünket meg nem adják s a 67-es törvényben foglalt intézményeinket érvényre nem juttatják. (Helyeslés a baloldalon.)

Nemzeti vivmányokat nem ismer, mert azok nem mások, mint az osztrákok által konfiskált jogaink, (Ugy van! a baloldalon.) amelyeket vissza kell vivnunk s az meg is történik, ha a Kossuth-párt nem szerel le, hanem összetartó erővel tovább küzdenek. (Ugy van! a baloldalon.) Hogy elfogadja-e a javaslatot, arra csak azt feleli: niemals. (Zajos helyeslés a néppárton és a baloldalon.)

Bedőházy János: Tulkicsi embernek tartja magát ahhoz, hogy saját ügyével foglalja el a Ház idejét. De most mégis kötelessége ezzel foglalkozni, mert manapság az embernek minden közéleti ténykedését gyanuval fogadják s mert az ő ügye szorosan összefügg a törvényjavaslat el nem fogadására vonatkozó álláspontjának indokolásával. A függetlenségi párt leszerelését pusztán taktikai kérdésnek tartja. Szóló ugy van, mint a szamaritánus, aki nem nézi kivel és milyen vallásuval tesz jót s most, hogy a 67-es alapon lehet valamit elérni, nem tekinti elvi álláspontját, hanem az ország érdekében támogatja azt. Megemlékezik a hadügyminiszter beszédéről, amely kötelességévé tette volna a függetlenségi pártnak, hogy a legnagyobb tiltakozással törjön ki ellene. Szóló nem azért lépett ki a függetlenségi pártból, hogy csatlakozzék az obstrukcióhoz, mert ahhoz nem kell csatlakozni, amitől az ember el sem állt. (Derültség.) Az obstrukciót tartja az egyetlen eszköznek, amelylyel ki lehet valamit vivni az ország függetlenségére. Megemliti, hogy ma már felekezeti szempontból nézik az ember politikai meggyőződését. Amiért szóló kálvinista, azt követelik tőle, hogy Tisza dárdása legyen.

Lukács Gyula: Hát mi Tisza dárdásai vagyunk? Hogy lehet ilyesmit mondani.

Bedőházy János: En a magam nevében beszélek.

Lukács Gyula: Azt mondod, hogy mi is dárdásai vagyunk Tiszának.

Zboray Miklós: No, a körülményekhez képest.

Bedőházy János: Szóló a politikai meggyőződését elválasztja vallási hitétől, mert ha vallását tekinti, nem követhet mást, mint a kálvinisták politikáját: a magyarság megerősödését s a meg nem szünő harcot hazánk függetlenségéért. (Zajos helyeslés a baloldalon.) A szónok szünetet kér.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök: Az ülést ujból megnyitja.

Bedőházy János: Nagyon csuszamlósnak látja a kormánynak hadügyi politikáját, mely nem alkalmas arra, hogy a magyar nemzetnek egy állandó és biztos alapot nyujthasson. Ennélfogva nem hajlandó ily hadseregnek egy fillért sem áldozni, mert aki ezt teszi, nem hazájának, hanem ellenségének tesz szolgálatot.

Szeretné, ha az ide jött idegenek ne azt hinnék, hogy itt egy megszállott tartományban vannak, mert mást nem is gondolhatnak, ha látják a sok német tisztet. Szeretné, ha a kormányelnök, vagy annak legközelebbi utóda behatóan világositaná fel ő felségét arról, hogy Magyarországon csak akkor lesz béke, ha a nemzetet megillető jogai érvényesülnek. A javaslatot nem fogadja el. (Elénk helyeslés és taps a bal- és szélsőbalon.)

Elnök: Tudomására hozza a Háznak *Molnár* József csikszeredai képviselő elhalálozását.

(Az elnöki széket *Jakabffy* Imre veszi át.)

Zboray Miklós: A néppártról oly hirek keringtek, mint a hamis kártyásról, aki belekerül a társaságba s ügyes kézzel osztja a pirosat vagy a zöldet. A néppártról elterjedt a hir, hogy aulikus, konzervativ s nem akarja mondani, hogy a Kossuth-párt leszerelt, ekkor azt mondták, hogy a néppárt titokban tovább obstruál. Igazolja a pártját, melyben nem kötötték le a párttagokat, meghagyták lelkiismeretük szabadságát. A függetlenségi párt őket cserben hagyta, noha Rakovszky előre figyelmeztette őket erre.

Lukács Gyula: Mi nem hagytuk cserben.

Zboray Miklós: Együtt bontottuk ki a zászlót, miért hagyták abba az obstrukciót. Elismeri Komjáthyról, Bartáról meg Justhról, hogy békét akarnak, de nem dicsérik a kormányt. (Taps a néppárton.)

Polónyit jellemzi. Polónyi volt az, aki vezette az obstrukciót, aki őket bevitte az obstrukcióba s most Polónyi az, aki cserben hagyja őket az obstrukcióban.

Rakovszky István: Gyalázatosság!

Zboray Miklós: Polónyi volt az Széll alatt, aki azt mondta, nem dicsérni, temetni jött Cézárt, mig most Tisza alatt nem temetni, hanem dicsérni jött Cézárt. (Taps és tetszés a néppárton és a baloldalon.) Szóló sohsem tért el a harctól, mindig számithattak rá, tanuja rá Ugron, kinek igéretet tett. Felolvassa Polónyi májusi beszédéből azt a részt, melyben Polónyi azt mondja, hogy a harcot addig abban nem hagyja, mig a magyar nyelv joga nem lesz biztositva.

Rakovszky István: A nagy koma! Hallatlan cinizmus. Pfuj!

Buzáth Ferenc: És ez az ember mer a néppártról beszélni.

Zboray Miklós: Határozati javaslatot terjeszt be, amely a felségjogokra vonatkozik. Ez a határozati javaslat kiegészitése a Holló-féle javaslatnak. Zboray azt mondja, hogy a felségjog a hadsereg nyelvében, igazságügyében és szervezetében nem öröklött jog, hanem a nemzettől eredő felségjog. (Szünetet kér.)

Elnök: Az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök: Az ülést ujból megnyitja.

Zboray Miklós folytatja beszédét. Reflektál Polónyinak arra a gyanusitó nyilatkozatára, melyet szóval szemben alkalmazott a napokban az Engel-féle ügyben.

Elnök: Ez nem tartozik a tárgyhoz.

Zboray Miklós: Akkor személyes ügyben kérek szót.

Elnök ezt megadja.

Zboray Miklós: Elmondja, hogy Neszmélyi Arthur hirlapiró elment hozzá, hogy kérjen direktivákat Polónyitól arra nézve, hogy Engel a borhamisitási ügyben miként védekezzék. Akkor ő azt mondta Neszmélyinek, hogy Polónyi nem megy ebbe bele, mert interpellált az Engel-ügyben. Neszmélyi, aki barátja volt, folyton kapacitálta. Végre is, mint ügyvéd — akkor nem volt képviselő — elment Polónyihoz s elmondta neki, hogy husz ezer forintot adnak Polónyinak, ha az Engel-féle ügyben utbaigazitást ad. Polónyi nem fogadta el. Erre szó nélkül otthagyta Polónyit. Tehát nem beszélte rá Polónyit. Ezt becsületszavára állitja. Elmondja Polónyiról, hogy lakására hivta többjüket, hogy megállapitsák azokat a fegyvereket, melyekkel Tiszát megbuktathassák. Ez vasárnap történt. S hétfőn mi történt? Kossuth megtette a békeajánlatot s Polónyi azt helyeselte.

Rakovszky István: A koma.

Zboray Miklós: Ha Polónyi gyanusit, azt mondja neki, hogy szóló sem marad abban hátra, mert azt Polónyitól — tanulta. Ugyanerről Polónyival polemizálva tovább, azzal kapcsolatosan vitatja a nemzeti engedményeket, amelyeket értéktelenek tart. Polónyival szemben el kellett mindezt mondania, mert ha Komjáthy, vagy Justh tartja azt a beszédet, nem csodálkozik rajta, de hogy Polónyi üsse beléjük a tőrt, Polónyi rugdossa meg őket, azt nem tartja illő dolognak. (Felkiáltások a baloldalon: Csufság! Gyalázat! Arulás.) Végül kifejti konzervativ álláspontját, de csak társadalmi téren s nem közjogi dolgokban. Nem fogadja el a javaslatot, (Eljenzés, a szónokot számosan üdvözlik a néppárton és a baloldalon.

Szederkényi Nándor: Személyes kérdésben igazolja magát, hogy miért vett részt Polónyi lakásán tartott értekezleten. Azt egyszerüen barátainak a felszólitására tette.

Elnök megállapitja a holnapi ülés napirendjét s ezzel az ülést 3 órakor bezárja.

TÁVIRATOK.

Az osztrák delegáció.

Bécs, január 25. Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága folytatja a közös pénzügyminiszterium költségvetésének tárgyalását.

A kelet-ázsiai bonyodalom.

London, jan. 25. Diplomáciai körökben biznak abban, hogy sikerülni fog a háborut Japán és Oroszország között elkerülni. Landsdowne szerdán a diplomáciai kar fogadásakor nagy bizalommal nyilatkozott a béke fentartásáról.

A kereskedő körökben nagy az aggodalom és nem tartják a háborut kizártnak.

London, jan. 25. A *Daily Mail*-nak jelentik Csifuból tegnapról: A mandsuországi vasuti vonal mellett orosz csapatok összeütköztek kinai rablókkal, akik három oroszt megöltek és egy tisztet megsebesitettek. Tiz kinait foglyul ejtettek, kiket valószinüleg ki fognak végezni.

London, jan. 25. A *Daily Mail*-nak jelentik Tokióból: Szjöuli hirek szerint Ji-Jong-Ik, kit a hadügyminiszterium vezetésével biztak meg, lemondott. A japán párt mindinkább erősödik.

London, jan. 25. A Reuter-ügynökség jelenti Port-Arthurból e hó 22-éről: A Port-Arthur előtt hor-

gonyzó hajóhad legnagyobb része most az orosz tengerészeti főparancsnokság rendeletére a külső kikötőben tartózkodik. Hir szerint megadták az utasitást minden eshetőségre nézve. A port-arthuri magasabb rangu tisztek azt hiszik, hogy *egy-két napon belül eldől a háboru kérdése.* A mandsuországi igazgatóság különböző osztályainak 18-án tartott tanácskozása után parancsot adtak a mandsuországi tartalék minden rendelkezésre álló legénysége jegyzékének összeállitása végett. Ezeknek száma hir szerint 80.000 ember. Az észak felé rendelt orosz csapatok 19-én kezdtek kivonulni Port-Arthurból. Két ezredet 21-én és 22-én szállitanak hajóra a belső kikötőben, hogy azokat Jaluba küldjék.

Szjöul, jan. 24. A szentpétervári koreai követ azt táviratozta ide, hogy az orosz kormány nem helyesli Korea semlegességi nyilatkozatát.

A Delsor-ügy.

Páris, jan. 24. Az elzász-lotharingi egyesületek szövetségének központi bizottsága a Delsor-eset folytán tegnap ülést tartott, amelyben elhatározták, hogy a Vogózeken tul lévő testvéreiknek üdvözleteiket küldik és felhivják őket, hogy reményeikhez továbbra is ragaszkodjanak.

A török reformok.

Konstantinápoly, jan. 25. A porta közölte az entente hatalmak nagyköveteivel, hogy a *bizottság Ochrida* (monasztiri vilajet) *lakóit uj zavargásokra izgatja.* Négy bolgár tisztet várnak oda a parancsnokság átvétele céljából. A bizottság tagjai erőszakosan pénzt csikarnak ki, hogy fegyvereket vásárolhassanak. Az ochridai bolgár metropolita folytatja izgatásait. A metropolita-épületben nagyszámu fegyvert és lőszert helyeztek el. A komitacsik elhatározták, hogy mohamedánok és keresztények között verekedést szitanak és hogy azokat a bolgárokat, akik a bizottság hozzájárulása nélkül megadják magukat, megölik és hogy a gyilkosságot török katonákra fogják, szóval mindent megtesznek, hogy a reformok végrehajtását megakadályozzák. A bizottság erőszakosságot követ el azok ellen a bolgárok ellen is, akiket nem sikerül magukkal csábitani és arra kényszeritik az inségben lévő benszülötteket, hogy a mezőgazdasági banknál előlegeket vegyenek fel, hogy azután a benszülöttektől támogatást csikarjanak ki.

London, jan. 25. Ide tegnap jelentések érkeztek arról, hogy Oroszország Tokióban egyelőre szóbeliag kötelező igéretet tett, hogy teljesiteni fogja Japán követeléseit, most már csak a megállapodásoknak irásba való foglalására van szükség. A japán kormány ezt a hirt nem erősitette meg. Tokióban a nép hangulata háborus. Nagy izgatottságot keltett az a hiresztelés, hogy az orosz tengerészkatonák Wladiwoszokban felszerelték és lerombolták a japánok házait, gyermekeket és asszonyokat felkoncoltak. Tokióban azt beszélik, hogy a cár Pétervárott az ujévi fogadások alkalmával a japán követet a legkomolyabban figyelmeztette arra, hogy Oroszország nagyhatalom.

Lázadó német gyarmat.

Berlin, jan. 25. Szvakompmunból azt táviratozza a Habicht parancsnoka, hogy Okahandiából a községet január 20-án elhagyott követ azzal a jelentéssel érkezett be, hogy Zuelov főhadnagy expediciója Okahandiába érkezett és ott bevehetetlenül megerősitette magát. Okabisetől fogva teljesen szétrombolták a vasutat. A herero állandóan áramlanak Okahandia felé. A helyzet egyelőre kielégitő.

Előfizetési fölhivás!

1904. évi február hó 1-ével uj előfizetést nyitunk a *Magyarságra*, miért is kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végén lejár, hogy az előfizetés megujitásáról mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Lakhelyüket változtató t. előfizetőinket pedig az uj lakhely bejelentésére kérjük.

T. előfizetőinknek ezentul is megküldjük vasárnaponkint rendes heti szépirodalmi mellékletünket a

Magyar Családot,

mely hivatva van szórakoztató és tanulságos elbeszéléseivel és költeményeivel e lap közönségét még szivélyesebb összeköttetésbe hozni kedvelt lapjával.

Kedvezményes előfizetési áron küldjük t. előfizetőinknek az

Urambátyám

egyetlen magyar társadalmi élclapot, melyet t. előfizetőink 4 korona helyett 3 korona negyed évi előfizetési dijért kapnak és a

Budapesti Bazár

magas irodalmi szinvonalu, dus tartalmu, legolcsóbb magyar modern divatlapot 1.50 K helyett 1.30 K negyedévi előfizetési dij mellett.

A «Magyarság» előfizetési árai:

Helyben:		*Vidékre:*	
Egy hóra	1.— K.	Egy hóra	1.20 K.
Negyedévre	3.— «	Negyedévre	3.60 «
Félévre	6.— «	Félévre	7.— «
Egész évre	12.— «	Egész évre	14.— «

Az *Urambátyámra* és a *Budapesti Bazárra* előfizetni a *Magyarság* postautalványán is lehet.

Mutatványszámot megismerés céljából kivánatra készséggel küldünk.

Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek a lap elkésve érkezik vagy rendetlenül kézbesittetik, bennünket értesiteni sziveskedjenek, hogy megfelelően intézkedhessünk.

Tisztelettel

a «Magyarság» kiadóhivatala

NAPIHIREK.

Budapest, január 25.

— **(Időjárás.)** A magas nyomás centruma délkelet felé huzódott és északnyugaton süllyedt a levegőnyomás. Európa időjárásának száraz jellege megmaradt és a hőmérséklet számbavehetően délnyugaton emelkedett, egyebütt pedig alig változott.

Hazánkban gyenge vagy mérsékelt fagy mellett az idő főleg a nyugati részeken és az Alföldön ködös. Némi havazás keleten fordult elő.

Jóslat:

Lassu hőemelkedéssel tulnyomóan száraz idő várható, helyenkint ködöl.

Hőmérséklet: — 2·4 C. fok.

— **(Lipót király Berlinben.)** Brüsszelből táviratozzák, hogy Lipót király szerdán Berlinbe utazik és meg fog jelenni a Vilmos császár születésnapja alkalmából rendezendő udvari ünnepeken.

— **(Udvari és személyi hirek.)** A meklenburg-schwerini nagyherceg, a kumberlandi hercegnő vőlegénye február első napjaiban néhány napi tartózkodásra Bécsbe érkezik és mint ő felsége vendége a Burgban száll meg. — Stokholmból jelentik: *Zsófia* svéd királyné febr. 3-án Abbáziába utazik. — Bécsből jelentik: Ő felsége Mertens altábornagy hadtestparancsnokot általános kihallgatáson fogadta.

— **(Magyar nemesség.)** A király *Vajda* Laios földbirtokos, aradi lakosnak, valamint törvényes utódainak, a közgazdaság és a közmüvelődés terén szerzett érdemei elismeréséül a magyar nemességet «*kunágotai*» előnévvel dijmentesen adományozta.

— **(Kitüntetés.)** A király dr. *Wallach* Károly igazgatónak, az osztrák-magyar bank jelzáloghitelosztálya vezetőjének a III. osztályu vaskorona-rendet dijmentesen, továbbá *Meixner* Vilmos főellenőrnek, a bank zágrábi fiókintézete főnökének és *Hausleitner* Frigyes főellenőrnek, a bank brassói fiókintézete főnökének a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **(Hat uj biboros.)** Münch. Allg. Ztg. jelenti római hirforrásból: A pápa a legközelebbi konzisztóriumban, amelynek a napját még nem állapitották meg, ki akarja egészíteni a biborosok kollégiumát s betölti az üresedésben levő hat biborosi széket, ugy hogy hetven kardinális lesz ismét, ami már nagyon régen nem történt meg. A biborosi méltóságra ki vannak szemelve *Misztrangelo* firenzei érsek, *Graselli* viterbói és *Bonazzi* beneventi püspök, azután *Pericoli* kuriai prelátus. Biboros lesz *Lorenzelli* párisi nuncius is, aki nemsokára ott hagyja állását és visszatér Rómába. A hatodik biboros lesz ez ujonnan kinevezendő velencei patriárka. A hat uj biborosjelölt mind olasz ember s ha kinevezésük megtörténik, akkor az olaszoknak a biborosi kollégiumban olyan tulsulyuk lesz, amilyen harminc év óta nem volt: negyvenöt olasz biboros lesz huszonöt más nemzetbeli biborossal szemben.

— **(Állategészségi főfelügyelő.)** A király *Gracsányi* Gyula állategészségügyi felügyelőnek az állategészségügyi főfelügyelői cimet és jelleget adományozta.

— **(Izabella főhercegnő védnöksége.)** Eszékről táviratozzák: *Izabella* főhercegnő arról értesitette Tilly Althann grófnőt, az eszéki katholikus nőegylet elnöknőjét, hogy az eszéki menedékhely protektorátusát elfogadja és a menedékház megnyitási ünnepélyére, mely május 1-én lesz, lehetőleg személyesen megjelenik.

— **(Titkos tanácsosi esküttétel.)** Ő felsége ma délelőtt eskette fel Bécsben *Horsetzky* altábornagy hadtestparancsnokot titkos tanácsosi minőségben.

— **(Czobor Béla meghalt.)** Kiváló munkása halt meg szombaton délután a magyar tudományos világnak. Dr. *Czobor* Béla egyetemi magántanár, az Akadémia tagja, a Müemlékek országos bizottságának tagja és előadója hunyt el a fővárosban.

Czobor Béla már a mult év ősze óta betegeskedett. Később reumát kapott s állapota egyre rosszabbra fordult. Szombat délután tüdővizenyő következtében meghalt a Lendvay-utca 20. száma alatt levő lakásán. Utolsó órájában huga, *Sztlassy* Zoltánné és unokahugai, dr. *Jutassy* Józsefné és Alapi *Salamon* Margit voltak mellette. Az elhunyt történettudós halála általános részvétet keltett, annál is inkább, mert alig tudott valaki arról, hogy Czobor olyan közel van hozzá. A Magyar Tudományos Akadémia, melynek dr. Czobor Béla rendes tagja volt, kitüzte a gyászlobogót s az egyetem épületén is fekete zászló hirdeti a gyászt, mely a tudós-világot érte. Az Akadémia küldöttséggel képviselteti magát Czobor Béla temetésén és ravatalára koszorut helyez ezzel a feliratással: «dr. Czobor Béla rendes tagnak a Magyar Tudományos Akadémia.» A halottat tegnap tették ravatalra.

Dr. *Czobor* Béla régész, Székesfehérvárott született 1852. május 9-én. Egyházi pályára lépett s 1875-ben szentelték föl pappá. Kora ifjusága óta archeológiai tanulmányokkal foglalkozott s már 1875-ben a budapesti tudományos egyetem bölcseleti karán pályadijat nyert «Magyarország világi és egyházi hatóságai kiadott pecsétek jegyzéke» cimü müvével. 1876-ban a mzeum régiségtárának segédőre lett, majd egy évvel később egyetemi magántanár. Az 1879-iki székesfehérvári s az 1885-iki budapesti kiállitás archeológiai csoportját ő rendezte s tevékeny részt vett az országos nőiparkiállitásban s az 1884-ki ötvösműkiállitásban. Amikor Ipolyi Arnoldot 1886-ban nagyváradi püspökké nevezték ki, magával vitte őt az egyházmegyébe, ahol a papnevelő-intézet igazgatója s az archeologia tanára lett. Hosszabb utazásokat tett Olaszországban, Franciaországban, Németországban, Belgiumban, Palesztinában, Egyiptomban. Az Akadémia 1881-ben levelező tagjává választotta, előadója lett a müemlékek országos bizottságának, osztályelnöke a régészeti társulatnak. A király a koronás arany érdemkeresztet később pedig a III. osztályu vaskorona-renddel tüntette ki, azonkivül tulajdonosa volt számos külföldi rendjelnek s tagja számos tudományos társaságnak. Igen sok tudós munkát irt s megjelent munkái kisebb könyvtárt adnak.

— **(A megsemmisitett erdővásárlás ügye.)** Jelentettük, hogy Bród városa leternicai erdőbirtokának eladása alkalmából hivatalos vizsgálatot inditottak az erdészeti hivatal tisztviselői ellen és a vizsgálat alapján több tisztviselőt részben felfüggesztettek, részben elbocsátottak. Most azt jelentik Eszékről, hogy Niencsics erdőmestert fegyelmi uton hivatalából elbocsátották és a nyugdiját megvonták. Niencsics felebbezett az itélet ellen a kormányhoz. Hirlik, hogy Niencsics képviselői mandátumáról legközelebb le fog mondani.

— **(Molnár József képviselő meghalt.)** *Molnár* József a *csikszeredai* kerület országgyülési képviselője ma reggel meghalt. Az elhunyt régebben tagja a képviselőháznak, négy cikluson keresztül képviselte mindig ugyanazt a kerületet az országgyülésen eleinte függetlenségi, legutóbb szabadelvüpárti programmal. Tagja volt a zárszámadási bizottságnak. Az elhunytban *Molnár* Akos képviselő unokatestvérét gyászolja.

Molnár József életrajzi adatai a következők: 1849-ben Csikszeredán született. Betejezve középiskoláit Brassóban és Csik-Somlyón, a jogi pályára lépett s miután a budapesti törvényszéknél volt gyakorlaton egy ideig, ügyvédi irodát nyitott. Majd nőül véve a Nemzeti Szinház egykori ünnepelt müvésznőjét, Kocsisovszky Borcsát, 1884-ben Csikszeredán

telepedett meg s ügyvédi teendői mellett élénk részt vett a közéletben. 1887-ben függetlenségi és 48-as párti programmal választatott meg képviselővé: az 1892-iki választások alkalmával már mint a 48-as (Ugron-féle) párt tagja választatott meg ugyancsak Csikszeredán. Az 1896-iki és 1901-iki választások óta szabadelvü programmal képviselte Csikszeredát.

— (Eljegyzés.) Dr. *Szilágyi* Gyula gyakorló orvos eljegyezte *Jakabffy* Márthát, *Jakabffy* Ferenc müépitész leányát és *Jakabffy* Imre, a képviselőház alelnökének unokahugát.

— (A megtévesztő cégtáblák ellen.) A vagyonbukott üzlettulajdonosok gyakran teszik azt, hogy a régi nevet viselő cégfeliratot alig olvasható apró «—né», «utóda» vagy «bizományi raktár» jelzéssel látják el, sőt a régi cég levélpapirosait és boritékait is használják, hogy ezzel is a kevésbbé óvatos közönséget megtéveszszék. A kereskedelemügyi miniszter ez ügyben most szigoru rendelettel utasitotta az elsőfoku iparhatóságokat, hogy ily visszaélést akadályozzanak meg és az ipartörvény 157. szakasza alapján büntessenek meg. A törvény ugyanis azt mondja, hogy senkise használhat cégén és nyomtatványain olyan jelzőt, felirást, mely a tényleges üzleti viszonyoknak meg nem felel.

— (Dadogók gyógyitó tanfolyama.) A *Skultéty* Lajos tanár vezetésével a piaristák főgimnáziumában levő és a székesfővárostól segitett beszédhibások gyógyitó tanfolyamának uj kurzusa február 3-án kezdődik. Azon fővárosi illetőségü és szegénysorsu tanulók, kik dijmentesen óhajtanak e kurzuson résztvenni, kérvényükkel naponként a délutáni órákban jelentkezhetnek Skultéty tanárnál a József-körut 15. szám alatt.

— (Letartóztatott gavallér.) A főváros korzóközönségének egyik ismert tagját, a lovagias affárek hirhedt alakját, *Boleman* Aladár, lévai születésü 33 éves hirlapirót (?). a «Háztulajdonosok Lapjá»-nak volt szerkesztőjét a rendőrség több kisebb-nagyobb rendü csalás vétségeért, amelyeket Boleman különösen váltókkal követett el, letartóztatta. Körülbelül három hónappal ezelőtt hasonló ügyekben gyült meg a baja Bolemannak a rendőrséggel, mint ez alkalommal. A váltóval való manipulálás ugy látszik, valósággal természetévé vált. Többek közt *Svadló* Ferenc háztulajdonos kiskoru Vilmos fiától még a mult évben két darab, egyenkint 6000 koronáról szóló és *Erdélyi* Kálmán joghallgatótól egy darab 3000 koronáról szóló váltót csalt ki azon a cimen, hogy azokat leszámitoltatja és értéküket nekik átadja. Boleman azonban ehelyett, minthogy előkelő életmódja és nagyuri költekezései sok pénzt emésztettek, *az összegeket saját céljára fordította* s azután nagy agyafurtsággal áltatta áldozatait, akik követelték rajta pénzüket. Egymásután több panasz érkezett Boleman ellen a rendőrségre, amely ma ujból *letartóztatván*, meginditotta ellene a vizsgálatot, mert igen valószinü, hogy Boleman még néhány hasonló csalást is követett el.

— (Egy leánykereskedő üzelmei.) Megirtuk tegnap *Breier* Lajosnak, a hirhedt budapesti leánykereskedőnek legujabb üzelmét, amelyet Berlinben követett el, ahol megszöktette egy család leányát. Ez a Breier keszthelyi születésü, vagyonos szülőktől származó fiatalember s pár éve telepedett meg Berlinben. Megismerkedett *Feldmann* Eugéniával, egy előkelő berlini család leányával, akit házassági igéretekkel elcsábitott s aztán Bécsbe utazott vele, ahol — mint a leánynak mondta — szülői beleegyezés nélkül megesküdhetnek. Breiernek azonban eszeágában sem volt az, hogy feleségül vegye a hires szépségü leányt, csak valami jó üzletet akart vele csinálni. Breier egy előkelő bécsi szállodában lakott a leánynyal. Innen irt Feldmann Eugenia egy elkeseredett levelet a szüleinek, akik mindent elkövettek, hogy leányukat a lelketlen ember kezéből kiszabaditsák s értesitették a bécsi rendőrséget. Breier megtudta a dolgot és Budapestre jött a leánynyal. Itt egy király-utcai vendéglőben találkozott egy ismerősével, egy hirdetési ügynökkel, akinek a leányt, mint a feleségét mutatta be. Másnap elutazott a leánynyal Szegedre. A pénze elfogyott s kétségbeesésében elutazott Bécsbe, a feleségét pedig Szegeden hagyta. Mire visszatért Szegedre, a szálloda főpincérétől arról értesült, hogy a felesége elutazása után egy ismeretlen férfival eltávozott a szállodából. Az ismeretlen férfi azután a leányt egy rosszhirü házban helyezte el. A berlini rendőrség most körözi Breiert, akinek két betörés is terheli a lelkét.

A büntetőtörvényszék vizsgálóbirája elfogató parancsot adott ki Breuer Lajos ellen, mert e hónap 20-án egy Soroksári-uti ékszerésztől 334 koronát érő ékszert csalt ki azzal az ürügygyel, hogy megmutatja a feleségének és azután megküldi az árát. Azóta nyomtalanul eltünt. A rendőrség nyomozza.

— (Kivándorlás Amerikába Fiumén át.) A Kárpátia hajó, amely Amerikából már utban van hazafelé, *február 5-én* indul ismét Fiuméből Newyorkba. Ezen az uszó palotán 2000 III-ik osztályu utas számára van hely, akiket *négyenként* helyeznek el a tágas és tiszta hajószobákba és külön éttermekben szolgálják fel számukra a bőséges és változatos ételeket. A kivándorló hazájához való ragaszkodásának adja jelét, ha a külföldiek helyett a Fiuméből induló hajójáratot választja, ahová vámvizsgálat nélkül, olcsó vasuti utazással jut és saját hazájából mindvégig az állam védelme alatt utazik. E hajókon az ellátás is százszor különb és az utazás is olcsóbb, mert az ut Amerikába Fiumén át teljes ellátással 180 koronába kerül. Ezért a pénzért még külön két napi ellátást is adnak Fiumében, mielőtt a hajó elindul. A magyar kikötőbe érkezőket a kivándorlási iroda alkalmazottai várják a fiumei vasutállomáson és a Via Alessandrina 3. szám alatti helyiségbe kalauzolják, ahol a végleges hajójegyet szolgáltatják ki és minden dolgukban segitségükre vannak. A Fiuméből induló hajójáratokra a Központi Menetjegyiroda (Budapest, IV. ker. Vigadó-tér 1.) ad ingyen felvilágositást.

— (Betiltott kongresszus.) Pétervárról táviratozzák, hogy a technikus kongresszust, amelyre a legkiválóbb szaktestületek, tudományos társulatok, iparegyesületek megbizottakat küldtek, a rendőrség betiltotta. A kongresszust a kormány is támogatta, sőt a kormány a megnyitó ülésre képviselőjét is elküldötte. A kongresszus egyik elnöke *Stepanov* volt, akinek nagy része volt a kisenewi zavargások szitásában. Mikor a második ülésen Stepanov fel akart szólalni, a jelenvoltak zugva követelték, hogy Stepanov távozzék. Pfuj! Ki vele! Véres a keze! kiáltották a kongresszus tagjai és a közönség. Stepanov kénytelen volt elhagyni az egyetem auláját, ahol a kongresszust tartották. Pleve belügyminiszter pedig azonnal jelentést tett a cárnak a történtekről. Erre következett a kongresszus bezárása.

— (Emberhalál a huszárlaktanyában.) Véres katasztrófáról értesit bennünket *szombathelyi* tudósitónk: Tegnap este hat órakor a huszárkaszárnya tiszti kaszinóját lövés dördülése verte fel. Az előtódoló katonák a lövés helyén halva találták a 6-ik század *Varrga* nevü közvitézét s mellette az ijedtségtől szinte holtra vált gyilkosát, *Schillinger* Károly huszárt, kezében tartva egy vadászfegyvert. A megroggyant, halálra vált ember zokogva mondta az egyik huszárhadnagynak:

— Hadnagy ur, megöltem a pajtásomat!

A szerencsétlen huszár aztán akadozva előadta, hogy a folyosón találkozott Vargával, kivel ráakadtak az egyik tiszt vadászfegyverére, melylyel fegyverfogásokat csináltak. Mikor Schillinger vette kezébe a fegyvert, az hirtelen elsült és Varga összerogyott. Jobb szemét furta át a golyó, mely az agyvelőt is szétroncsolta. Az izgalomtól teljesen megtört huszárt letartóztatták.

— (Riadalom egy szinházban.) Több berlini lap azt jelenti, hogy tegnap este a Deutsches Theaterben előadás közben leszakadt az egyik folyosó tetőzetének egyik része. A mennydörgésszerü robajt hallották a nézőtéren, hova a ruhanás következtében porfelhő hatolt be. A közönség azt hitte, hogy tüz ütött ki és kezdtek kifelé áramlani. Egy *Talli* nevü színész azonban megnyugtatta a közönséget. A tüzoltóság pár perc mulva megérkezett és a tüzoltóparancsnok kijelentette, hogy nincs veszedelem, mire az előadást folytatták. A lehulló vakolat két páholynyitót megsértett.

IRODALOM ÉS MÜVÉSZET.

* **Két kiállitás megnyitása.** A Nemzeti Szalon müvészettörténeti kiállitását tegnap előkelő közönség jelenlétében megnyitották. A kiállitást a közoktatásügyi miniszter képviseletében *Zsilinszky* Mihály államtitkár nyitotta meg, ki *Ernszt* Lajos igazgató és *Térey* Gábor kalauzolása és magyarázatai mellett behatóan megtekintette a tárlatot. Délután *Berzeviczy* Albert közoktatásügyi miniszter is megjelent a Szalonban s a szép kiállitást végignézte. A tárlat naponta 9-től este 8-ig van nyitva 1 korona belépődij mellett. — Tegnap nyitották meg a Mücsarnokban előkelő közönség előtt *Tornay* Gyula festőmüvész kollektiv kiállitását. A kiállitáson délután negyedfél órakor váratlanul megjelent *József Agost* főherceg nejével, *Auguszta* főhercegasszonynyal. A főhercegi pár, akit Tornay távollétében *Paur* Géza kalauzolt, elismerését fejezte ki. Később megjelent *Berzeviczy* Albert kultuszminiszter is. A kiállitás naponta délelőtt 9 órától délután 4-ig van nyitva.

* **Hangversenyek.** Káldy Gyulának, a «Kurucdalok» nagyérdemü gyüjtőjének siremléke javára «magyar történelmi zenekari hangversenyt» rendeztek tegnap a fővárosi Vigadó nagytermében. Azok közül, akik a kegyeletes célra való közremüködésüket megigérték, nehányan lemondtak ugyan, de azért gazdag és érdekes maradt a müsor, amely *Káldy*, *Lavota* és *Bihari* müveiből, valamint kurucdalokból és táncokból volt összeállitva. Különösen tetszettek *Káldy* dalai, amelyeket *Payer* Margit elragadóan énekelt és a kurucdalok, amelyeket *Mihályi* Ferenc adott elő sok kifejezéssel. Nagy hatást tett *Káldynak* «Eji látogatás» cimü melodrámája is, amelyet *Haraszthy* Hermin nagyon szépen szavalt *Kuliffay* Izabella zongorakiséretével. A *Bátor* Szidor vezényelte zenekar derekasan megállta helyét a zenekari számokban. *Lavota* «Szigetvár védelme» cimü zenekari suitejében *Arányi* Frigyes előkelő müvészettel játszotta a hegedü-szólót. A hangversenyt *Balla* Miklós hatásos prologja nyitotta meg, melyet a szerző maga szavalt. — Ugyancsak tegnap este a Royal-teremben *Rosenthal* Mór zongoraművész rendezett hangversenyt, meglepően csekély számu közönség előtt. De akik ott voltak, azok annál lelkesebben ünnepelték a nagy müvészt, aki aranybetükkel irta be nevét a zenemüvészet történetébe. *Beethoven*, *Chopin*, *Schubert* stb. müveinek a szó szoros értelmében mesteri előadásával mutatta meg leginkább müvészetének nagyságát és sokoldaluságát. Saját szerzeményeiben pedig szédületes virtuozitásával ejtette bámulatba hallgatóságát.

* **Délutáni előadások a szinházakban.** Ma délelőtt küldöttségileg tisztelegtek a budapesti szinházak Halmos János polgármesternél, Somló Sándor nemzeti szinházi igazgató vezetése mellett s arra kérték, hivatna össze rendkivüli tanácsülést, amelyen aztán módositanák azt az előbbi határozatot, hogy a szinházakban nem szabad délutáni előadásokat tartani. A szinházak igazgatói kifejtették, hogy ez a rendelkezés rendkivül sulyosan érintené a szinházakat s egynémelyiket anyagi válságba sodorná. A polgármester kijelentette, hogy a kérelmet tárgyalás alá véteti.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

= **Ujhelyi gyilkosa és az elmeszakértők.** Aradról jelentik, hogy Ujhelyi Lipót gyilkosának, *Márik* János megyesegyházi gazdának ügye fölöttébb érdekes fordulathoz jutott. A vizsgálati fogságban ülő gyilkos elmebeli állapotát megfigyelés alá vették, amelynek befejeztével az orvosszakértők véleménye megoszlott. A vizsgálat befejeztével az ügyészség megtette a vádinditványt. Lehrmann Viktor kir. alügyész, az ügy referense, gyilkosság büntette miatt emelt vádat Márik ellen. Mielőtt a biróság a vádhatározatot kimondta volna, a védő kérte Márik elmebeli állapotának megfigyelését, miután Máriknak előbbi viselkedése s a vizsgálóbiró előtt tett zavaros vallomása azt a gyanut keltik, hogy Márik elmeállapota

Törvényesen védett
„Bob-csemege"
a legkellemesebb hashajtó. Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszertárakban.
Főraktárak: Lux Mihály, Muzeum-körut 7., Dr. Egger Leó, Váci körut 17., Török József, Király-utca és Andrássy-ut, Kartschmaroff A., Népszinházzal szemben, Fodor J. Sas-drogueria, Kerepesi-ut, Gara és Roth, József-körut 74., Fodor Márton, VII., Király-utca 41. és Váci-körut 10., Molnár és Moser, Koronaherceg-u., Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Széchi Lajos, Andrássy-ut 78., Reiner és Társa, Buda, II., Fő-utca 12.

nincsen egészen rendben. A törvényszék el is rendelte Márik János megfigyelését, amelyet Parecz Gyula dr. és Auszterweil László dr. törvényszéki orvosok végeztek. Közel két hónapig tartott a megfigyelés, amelynek befejezésével mindkét orvosszakértő a napokban beterjesztette véleményét. Az orvosszakértők véleménye eltért egymástól. Parecz Gyula dr. nézete szerint Márik Jánoson az üldözési mánia jelenségei tapasztalhatók s nem tartja a véleményt kizártnak, hogy Márik ennek hatása alatt követte el a merényletet. Ezzel szemben Auszterweil László dr.-nak határozottan az a véleménye, hogy Márik teljesen épelméjű s az elmebeli állapotának semmi fogyatkozása nincs. A vitás kérdés valószinüleg az *igazságügyi orvosi tanács* döntése alá kerül.

= **A vasut felelőssége.** Kovács János iparost 1899. február 15-én az államvasut egyik vonata elgázolta, ugy hogy a boldogtalan ember nyomban a helyszinén meghalt s felesége és két apró gyermeke életfentartójukat elvesztették. Az eset ugy történt, hogy Kovács a monori pályaudvarra sietett, hogy az épp akkor beérkező vonattal Budapestre utazzék. Ahelyett azonban, hogy a közönség használatára készitett rendes átjáró uton ment volna, az utat megrövidítendő, a vágány hosszában lévő árkon keresztül mászva a nyilt pályán akart a másik oldalra jutni, miközben az arra menő vonat elkapta. Az özvegy kártéritési pört inditott az államvasutak ellen, a törvényszék azonban Kovácsnét most keresetével elutasitotta, mert a halált az okozta, hogy Kovács nem tartotta meg azon szabályt, amely szerint a vasuti pálvatesten átmenni csak az arra külön készitett átjárókon szabad. Ha a vasut közegei a munkásoknak el is nézték, hogy néha a vágányokon át a pálvatesten keresztül siettek a vonathoz, ez az elhunyt vétkes gondatlanságát nem szünteti meg.

NYILTTÉR.*)

Vérgyógyitás.

Hemopatia.

Ezen uj, eredeti gyógymód rendkivüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma,** sziv-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, sulyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapitójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Dijazott levélre válaszo

Betegeket intézeten kivül is kezel. — Nehéze betegnek legbiztosabb gyógymódja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyit **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

Horvátok az Országos Központi Hitelszövetkezet ellen. Eszékről táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: Az *Országos Központi Hitelszövetkezet* érdekkörébe vonta Eszék városa gazdaközönségét is és ezek tömörülése következtében *fiókot* nyitott Eszéken, mely néhány évig zavartalanul müködött. Ujabban majd nézeteltérések, később *erős surlódások* állottak be a fiók és a központ között. Utóbbi időben annyira kiélesedtek az ellentétek, hogy az eszéki fiók igazgatósága és felügyelő bizottsága *testületileg lemondottak állásaikról.*

Az Országos Ipartanács ujjászervezése. A kereskedelemügyi miniszter az Országos Ipartanács tagjaivá az 1904—1908. évek tartamára kinevezte báró *Jánel* Ernő valóságos belső titkos tanácsost és országos képviselőt. *Borbély* Lajos vasgyári vezérigazgatót, lovag *Falk* Zsigmond udvari tanácsost és nyomdai elnökigazgatót, *Kornfeld* Zsigmond főrendiházi tagot, a budapesti áru- és értéktőzsde elnökét, *Lánczy* Leó udvari tanácsost, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökét, dr. *Matlekovits* Sándor valóságos belső titkos tanácsost, dr. *Neményi* Ambrus országgyülési képviselőt, *Wartha* Vince miniszteri tanácsost és müegyetemi tanárt, dr. *Wekerle* Sándor valóságos belső titkos tanácsost, a magyar királyi közigazgatási biróság elnökét, *Wolfner* Tivadar országgyülési képviselőt, gróf *Széchenyi* Imre főrendiházi tagot és gróf *Zichy* Jenő v. b. t. tanácsost és orsz. képviselőt. Kinevezte továbbá ugyanezen tanács elökészitő bizottságának elnökévé dr. Wekerle Sándor v. b. t. tanácsost, dr. Chorin Ferenc főrendiházi tagot, a magyar gyáriparosok orsz. szövetségének és a bánya- és kohóvállalatok orsz. egyletének elnökét, Kornfeld Zsigmond főrendiházi tagot, Kossuth Ferenc orsz. képviselőt, Lánczy Leó udvari tanácsost, dr. Matlekovits Sándor v. b. t. tanácsost, dr. Neményi Ambrus orsz. képviselőt, dr. Popovics Sándor pénzügyi államtitkárt és Wartha Vince müegyetemi tanárt.

Uj gazdaszövetség. A földmivelésügyi miniszter a *Jókeöi gazdák szövetsége* alapszabályait bemutatási záradékkal ellátta.

Mezőgazdasági háziipar Sárosmegyében. A Sárosmegyei Gazdasági Egyesület a földmivelésügyi miniszterium anyagi támogatásával, *Szedliczén* hat hétre terjedő háziipari tanfolyomot rendez, hol a *kosárfonásra* tanitották a kisgazdák fiait. — A tanfolyam január 15-dikén vette kezdetét; huszonöten iratkoztak be e tanfolyamra. A tanfolyamon készitett kosarakat a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesitő Szövetkezete fogja értékesiteni.

Száj- és körömfájás. Szegedről jelentik: Mivel a szomszédos *Sövényházán* a szá- és körömfájás fellépett, Szegeden a *zárlatot* elrendelték. A tanács a földmivelésügyi miniszterhez felterjesztést intéz, hogy Szegeden továbbra is engedje meg a hasitott körmü állatok felhajtását, mivel az állatveszedelem Sövényháza határán lépett fel, mely 20 kilométer távolságra fekszik Szegedtől.

A lefölözött tej forgalomba hozatala. A napokban azt irta nehány lap, hogy a löldmivelésügyi miniszter kimondotta egy harmadfoku itéletben, hogy a lefölözött tejnek forgalomba hozatala kihágást képez. Ez a közlés annyiban szorul helyreigazitásra, hogy a harmadfoku marasztaló itélet nem azért hozatott, mert az illető lefölözött tejet árusitott, hanem azért, mert azt a körülményt, hogy a tej le van fölözve, elhallgatta. Lefölözött tejet árulni szabad, de azt teljes tej cimen forgalomba hozni, vagy elhallgatni azt, hogy a tej már le van fölözve, az 1895. évi XLVI. tc. szerint kihágást képez.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 5000 métermázsa változatlan árakon.

Készáruüzlet.

Buza:

Tiszaviděki: 100 mm. 80 k. 8.30 korona, 300 mm. 79·5 k. 8.12·5 korona, 500 mm. 79·2 k. 8.25 korona, 100 mm 79 k. 8.25 korona, 100 mm. 79 k. 8.07·5 korona, 100 mm. 78·5 k. 8.07·5 korona, 100 mm. 78 k. 8.10 korona, 100 mm. 76 k. 7.95 korona.

Fejérmegyei: 200 mm. 77 k. 8.05 korona.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 79·5 k. 8.30 korona, 150 mm. 79 k. 8.30 korona, 700 mm. 79·3 k. 8.15 korona, 800 mm. 79·3 k. 8.12·5 korona, 1000 mm. 79 k. 8.17·5 korona, 400 mm. 79 k. 8.12·5 korona, 180 mm. 77·5 k. 8.05 korona, 100 mm. 76·5 k. 7.90 korona, 100 mm. 75 k. 7.65 korona.

Budai: 300 mm. 76·5 k. 7.90 korona.

Bácskai: 200 mm. 77·5 k. 8.15 korona, 100 mm. 75·5 k. 7.65 korona.

Raktáráru: 1000 mm. 79 k. 8.20 korona.

Rozs: 300 mm. 6.40 korona.

Arpa: 100 mm. 5.75 korona, 800 mm. 5.70 korona, 200 mm. 5.60 korona, 100 mm. 5.50 korona.

Tengeri: 300 mm. 5.02·5 korona.

Lóhere: 35 mm. 6.10 korona.

Érték-tőzsde.

Alacsonyabb külföldi jegyzésekre az irányzat már az előtőzsdén gyengült s déiben a zárlat még alacsonyabb árfolyamoknál történt meg. A forgalom mindvégig csekély maradt.

Az előtőzsdén jegyeztek				
Osztrák hitel	676.—	675.25	676.—	—.—
Magyar hitel	768 —	769 —	769 —	—.—
Jelzálogbank részv.	518.50	518 50	518 50	—.—
Rimamurányi	483 —	483 —	483.—	—.—
Államvasut	673.—	674.—	674.—	—.—
Városi villamos	328 —	328 —	328.—	—.—
Budapesti Közuti	587.—	588.—	588.—	—.—
A déli tőzsdén zárultak:				
Osztrák hitelrészvény	674 —	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelrészv.	767 50	—.—	—.—	—.—
Jelzálogbank részv.	518.50	—.—	—.—	—.—
Rimamurányi	484.—	—.—	—.—	—.—
Államvasut	673.50	—.—	—.—	—.—
Városi villamos	328.—	—.—	—.—	—.—
Budapesti Közuti	588.—	—.—	—.—	—.—

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat

SZINHÁZAK.

Kedd, 1904 január hó 26-án.

M. kir. Operaház.

Fidelio.

Nagy opera 2 felvonásban. Zenéjét szerzé Beethoven Kezdete 7 órakor.

Nemzeti szinház.

Sötétség.

Szinmü 4 felv. Irta: Rutkai György. Kezdete 7 órakor.

Népszinház.

Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerzette Huszka Jenő. Kezdete 7 órakor.

Vigszinház.

A mormota.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Mars és Xanrof. Kezdete fél 8 órakor.

Király szinház.

A fecskék.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzé: Konti József. Kezdete fél 8 órakor.

Uránia.

A modern asszony.

150 szinesen vetitett képpel és 15 mozgóképpel. Irta: Ráth István. Kezdete fél 8 órakor.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

Ma nagy ujdonsági estély!

½10 órakor! ½10 órakor

Képzelt szerelem.

A „Hivatásos Szerelem" cz. bohózat folytatása. Életkép irta: Szátir. rendező: Steinhardt G.

Végül 11 órakor!

A szerelem áldozatai.

Életkép irta: Caprice, rendező: **Rott Sándor.**

Uj magán jelenetek.

A remek télikerthen reggel 5 óráig Munczy Lajos és fiai zenekara hangversenyez.

Schottola Ernő A ruggyantagyártás meghonositója Budapest, VI., Andrássy-ut 3

Legjobb minőségü gummitömlők kerti fecskendezésre

árjegyzék ingyen.

A Kalap Királynál

kaphatók kizárólag elsőrangu különlegességek 3—4 és 5 koronaért. Hetenkint ujdonságok!

Budapest, Kossuth Lajos-utca

(Klotild Palota).

D

A „HARISNYAKIRÁLY"

budapesti üzlete kizárólag Teréz-körut 2. szám a.

Elismert legjobb harisnyák.

Feltétlen szabott és olcsó árak. — Feltétlen szabott és olcsó árak

Elismert kiváló jóminőségü

Honi ipar! **Sajátkésztményü férfiruha-áruház** Honi ipar!

férfiszabó **LUKÁCS GYULA** férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerinti megrendelésekre csakis kiváló jóminőségü **honi és angol** szöveteket tartok raktáron.
Mintákat kivánatra bérmentve küldök. 102

4%-os törlesztéses készpénzkölcsönt

20, 30, 40, 50 vagy 65 évitőkekamat-törlesztésre

földbirtokra és nagyobb városi **bérházakra** budapesti és környékbeli házak, telkek II-ik és III-ik tételére 5½—7% kamattal. Drágább tartozásoknak magasabb és olcsóbb kölcsönre való **convertálását, személyhitelt** katonatisztek, papoknak, köztisztviselőknek, birtokosoknak, kereskedőknek. **Községeknek és javadalmakra olcsó kölcsönöket** birtokok adás-vételét, parcellaz sokat stb. a legkulánsabb feltételekkel, szakszerűen és gyorsan lebonyolitja a

KÖZPONTI HITELFORGALMI INTÉZET

Budapest, VII., Szigetvári-utca 24. szám.

Beküldendő telekkönyvi kivonat és katasztéri birtokiv, felvilágositásra pedig válaszbélyeg. **Közvetitőknek** Bács-, Temes-, Torontál-, Arad-, Csanád és Pestmegyekben **szép jövedelem.**

Régi, Budapesten megjelenő politikai napilap, melynek biztositott bevételei és egy napilappal járó összes kedvezményei vannak, igen jutányosan átadó.

Politikai és gazdasági érdekcsoportoknak, esetleg magánosoknak, kik előkelő társadalmi pozicióhoz akarnak jutni, igen ajánlatos. Az átvételhez, a fentartáshoz megkivántató forgótőkét is beleértve, 20.000 forint szükséges.

Csakis levélbeli kérdezősködéseket kér, melyekre levélbelileg válaszol Kurdy Rezső, VIII. ker., József-körut 59—61. sz., II. em. II.

Werndl-fegyverek

katonai puskamüvesek által kipróbálva majdnem uj állapotban

Gyalogsági fegyver	K 5.—	7.—	10.—
Rövid gyalogsagi fegyver	K 8.—	12.—	15.—
Lovassági karabély	K 14.—	16.—	20.—
Lovassági karabély egészen uj	K 25.—	30.—	40.—
Töltények darabja	K —.10	—.10	—.10
Fegyverszij darabja	K 1.—	2.—	3.—
Szurony hüvellyel darabja	K —.60	1.—	1.50
Lefaucheux revolver	K 4.—	6.—	8.—
Buldog revolver	K 6.—	8.—	10.—
Revolver táska	K 3.—	4.—	5.—

Fegyvereinkért jótállást vállalunk. Ar meg nem jelölése esetén közép minőségü fegyvereket küldünk.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udv. szállitók egyenruházati intézete Budapest, IV. Váci-utca 35. sz.

90 kr. **Minden órajavitás** arany, ezüst és drágakő bevá tás a legmagasabb árban **Schiller Izsó** IV., Királyi Pál-utca 12. sz.

Phonograph!!!

legszebb mulatság, tiszta, szép hanggal, értelmes előadással

Kellner és Steiner

Király-utca 58. szám.

Képviselők kerestetnek.

(2005)

KEMÉNY ÉS TÁRSA

Betéti-Társasag, kereskedelmi tudakozó - intézet.

Alapitta ott 1888. Telefon 21—54.

Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz

Bámulatos eredményt érnek

el **„VÉRTESIN"-nel** (folyékony ezüst) legujabb ezüstöző teljesen méregmentes. **Nelkü özhetetlen, vendéglők, kávehazak** és **szallodák reszére** valamint minden háztartásban.

Egy pillanat alatt bármilyen fém (réz, sárgaréz, stb) tartósan ezüstözhető.

Megkopott és megsárgult china-ezüst, ezüst-edények evőeszközök ujjá varázsolhatók. Ezüstnemüek tisztitásá, hoz a legcélszerübb. Helyettesiti a galvanizálást,

Minta üveg (30 gramm) 40 krajcárért a pénz előleges beküldése ellenében bérmentesen küldi

Vértes Adolf, Váci-körut 35.

Viszont elárusitók kerestetnek. 240

Uj! „Figyelem" Uj!

Légszesz öngyujtók, garantált 10.000 gyujtás: olcsó légszesz- és villanycsillárok, légszesz- és fütőkályhák, bádogos, légszesz, vizvezeték és villanyfelszerelések jutányos áron eszközlök **Benedek Hermann** Budapest, üzlet és raktár: Nádor-utca 11., műhely: Eötvös-utca 51. szám.

Szájpadlás nélküli fogsorok.

Szájpadlás nélküli műfogak feleslegessé teszik az inylemez használatát. Hygienicus fogsort ezen elnevezése alatt kifárólag magam készitek. Saját rendszerem szerint. És ezen fogsort a szájból kivenni nem kell. Hygienicus fogsorral néhány perc multva tökeletesen beszélni és rágni lenet.

Egyedüli speciálista a szájpadlás nélküli hygienicus fogsorok készitésében:

Id. PROHÁSZKA HENRIK

Budapest, VII. ker., Király-utca 15. szám.

Vidékiek a műfog elkészitését előre való bejelentés után megvárhatják. Kautsukba foglalt műfogakat 2 frttól, teljes fogsorokat 40 frttól. Mindennemü munkálatomért 10 évi jótállást vállalok. Rosszul működő fogsorokat átalakitok, szájpadlást szabadon hagyóra. 245

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár

rendes közgyülését

folyó 1904. évi február hó 6-án délután 4 órakor

budai osztályában (II. ker., Fő-utca 2. szám, saját épületében tartja, melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 12., 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a mult évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapitása, a nyereség felosztása s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.

2. Öt felügyelő-bizottsági tagnak három évre leendő megválasztása.

Azon t. c. részvényesek, kik a közgyülésen résztvenni és szavazati jogukat személyesen vagy más meghatalmazott részvényes által gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek az alapszabályokat 18. és 20. §-ai értelmében legkésőbb 1903. évi december hó végéig saját nevükre irt részvényeiket, még le nem jart szelvényeikkel együtt, legkésőbben 3 nappal a közgyülés előtt, tehát legkésőbben bezárólag folyó evi február hó 3-ig a takarékpénztár központi vagy budai osztályában (V. ker., Dorottya-utca 4. szám, vagy II. ker., Fő-utca 2. szám alatt) letenni; ugyanoltt a megvizsgált 1903. évi zárszámadások és a felügyelő-bizottsági jelentés példányai az alapszabályok 147. §-a értelmében folyó évi január hó 30-ától kezdve átvehetők.

Budapesten, 1904. évi január hó 21-én.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár igazgatósága.

Brázay-féle

sósborszesz.

Használati utasitás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Hirdetéseink alapján történt rendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Megjelent!

Szekrényi Lajos forditásában.

Lewis Wallace, **Ben-Hür,** regény Krisztusról, két diszes kötet, 899 és 897 lap, 101 képpel Ára a két kötetnek 12 korona.

Sienkewicz Henrik, **Quo vadis?** regény Nero császár korából, két diszes kötetben 289 és 303 lap, 36 képpel. Lengyelből és teljesen a lengyel eredeti szerint tartva. A két kötet ára 9 korona.

Sienkewicz Henrik. **Volyodyjovszki ur,** (a kis lovag) tört. regény a lengyel-török háboru korából. A két kötet (290 és 283) lap ára diszkötésben 8 korona 40 fillér.

Dr. May Károly, **Karácsony,** Utazási regény. A 600 lapot tartalmazó kötet ára diszkötésben 6 korona.

Kaphatók a Magyarság kiadóhivatalában.

BUDAPEST,

VIII., Szentkirályi-u. 28.

BUTOROK a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig **legjutányosabban** kaphatók ugy készpénzért, mint **részletfizetésre** **EHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknél **Budapest, VI., Teréz-körut 8.** (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden szó 3 fill. Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés ára: 30 fillér.

A Magyarság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonkint 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdezősködésekre ingyen felvilágositást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyeget beküldi. Ha valaki körülményesebb értesitést kiván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

Hirdetéseket
felvesz a
„Magyarság"
kiadóhivatala

Sürgősen
keresek faluhelyre egy jó bizonyitványokkal rendelkező ifjut hatod gymnazista fiam mellé nevelőnek, hogy fiamat a magánvizsgára sikeresen előkészitse. Biztositva jó fizetés és teljes ellátás. Jelentkezni lehet január 27-ig Dudinszky Ákos gör. kath. lelkésznél, Rosztoka-Pásztély, u. p. Nagy-Berezna. (Ung-m.)

Törlesztéses készpénzkölcsönt
földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, **házrészek**, telkek stb. továbbá környékbeli ingatlanok II. és III-ik tételére 4—7 %-os kamat mellett; **személyhitelt** kezes és kezes nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi letörlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a **Központi Hitelforgalmi Intézet** VII., Akácfa-utca 10. Levélbeli felvilágositásra válaszbélyeg küldendő.

Egy villa
szabad kézből eladó Rákos-Szent-Mihály, Lajos-u. 396.

Orvos
(keresztény) keresteti közel Pozsonyhoz. Bővebb: Gyógyszertár, Pozsony-Püspöki.

Kis gyermek-
padocska asztalkával olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. (12152)

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha uj kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénzintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon
Grünsfeld S.-hez
Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körut 31/a.

Használt férfiruhákat
fehérnemüt stb. veszek legmagasabb árban. Singer, Lujza-utca 15. 902

Függönyök
felrakását, diványokat, foutelokat, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészitek háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester
Budapest, Teréz-körut 32.
Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készitményü uri-, női- és gyermek-cipőkből a legolcsóbb árban. — Mértékszerinti megrendelések pontosan készittetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek. Javitások elfogadtatnak.

Jelszó: pártoljuk a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester
Budapest, VII., Csömöri-ut 22.
Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült **uri-, női- és gyermekcipő raktárát.** Férfi-cipők 3, 3·50, 4, 4·50 és 5 frt. Női-cipők 3, 3·50, 4, 4·50 és 5 frt. Gyermekcipők 1 frt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerinti megrendelések a legujabb divat szerint a legolcsóbb árban számittatnak. Javitások gyorsan s fontosan eszközöltetnek.

Gyermek és női ruha
készitését olcsón elvállalom Logódy-u. 104. ajtó 5. Buda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
SZELLO R.
saját készitményü uri-, női- és gyermek cipő-raktára
Budapest, Csömöri-ut 12. sz.
(Keleti pályaudvarral szemben.)
Mértékszerinti megrendelések pontosan készittetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek. Javitások elfogadtatnak.

DRESZMANN KAROLY
BUDAPEST
borotva homoru-köszörülde villanyerővel. — Különlegességi üzlet borbély- és fodrászati-cikkekben. — Nagy raktár angol és svéd borotvákban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII., Roitenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort
és kárpitos munkákat részletfizetésre is ad **Lőwy Lipót**, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen
közvetitek mindent a világon! válaszbélyeget kérek. «Telegdi» Marosludason.

Alapos oktatást
a francia-, angol-, olasz-magyar- és német-nyelvben (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnő, ki az illető országokban tartóz. kodott. Kitünő referenciák. VII., Erzsébet-körut 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

Dijtalanul
meglátogatok kezességnélküli kölcsönügyekben önálló, hitelképes egyéneket diskrét gyorsabb lebonyolitás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — Alvinczy Sz Képiró-utca 11. küldendők. Válaszbélyeg.

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körut 58, kiképez felnőtteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerü és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesirásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levelbelileg sajátithatják el a könyvvitelt.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGOLCSÓBB.
PAPLAN PAPLAN PAPLAN

ÍÖSSZEHAJTHATÓ VASÁGY 3 KIVEHETŐ MATRAGGAL 10 frt. ÍACÉLSODRONY ÁGYBETÉT 5 frt.

GICHNER JÁNOS
paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. sz.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek, vagy a pénz visszaadatik.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.
Olcsó, szolid árak!
Pontos kiszolgálás!
Saját készitményü férfi- és gyermekruha áruháza.
Magyar gyártmány!
ASZÓDI S. ❋ ❋ és TÁRSA
férfiszabó-mester.
VIII., Kerepesi-ut 41.
(Adria-szálló épület.)
Nagy választék angol és francia divatkelmékben.
Mérték szerinti megrendeléseket az általánosan elismert 14 frt árakban a legujabb divatkelmékből készittetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 126

Budapest legnagyobb szőrme bevásárlási forrása. Óriási raktár divatos Szkunksz Sztóla gallérokban. Viszonteladóknak ritka alkalom.
TSUK MIKSÁNAL, ANDRASSY-UT 31. sz. KIRALY-UTCA 38. sz.

Elegáns női ruhákat
készitek saját mütermemben mérték után 15 és 18 frtért. A 18 frtos ruhák 2 frt 50 kros divatszövetből készülnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformalj és Paletó, a téli divat disze 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontoilettek 18—20 frt és feljebb.
Téli kabátok és Paletok, finom fekete posztóból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — Pongyolák flanell vagy barchetból 3 frt 50 kr., 4 frt 50 kr. — Ingbluzok flanell vagy barchetból 90 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. — Divat ingbluzok atlasz flanellből 1 frt 90 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövetekből 1.60—1.90 frt, 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek. Mertékmegadás felsőbőség, alsóbőség, ujja hossza vagy egy jól álló derékés aljhosszsza beküldendő.
BRUCK ZSIGMOND
CSENGERY-UTCA 35. Andrássy-ut 61., sarok.

Bámulatos egy «**Columbia**» grafofon hangtisztasága és tiszta hangkiejtése, erőssége! «**Columbia**» lemezek utólérhetetlenek!! Párisi világkiállitáson «Grand Prix»-el kitüntetve. — Kis lemez K 2.50, nagy lemez K 5.—. «**Columbia**» (Hartguss) hengerek K 1.75.

Telefon 62—88.

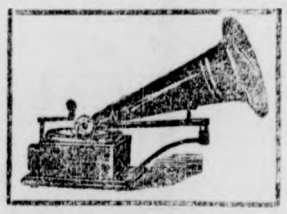

Telefon 62—88.

Wiegand és Társa
BUDAPEST,
VIII., Aggteleky-utca 17. sz.
225

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPITŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
UGORKA-TEJ,
mely azonnal eltávolit minden szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (mitasser) stb. és az arcnak friss üdeséget, fiatalságot kölcsönöz.
Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poudre 2 K.
Főszáltküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszerésznél **BUDAPEST-Erzsébetfalva.**
Kapható minden gyógyszertárban. Főraktár Budapesten: Török József gyógyszertárában, Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

Figyelem! Cégünk uj kedvezményt nyujt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelményt tesz, **a saját arcképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy**
életnagyságu fényképet
teljesen ingyen
készit **hű** kivitelben, 60 cm. magasságban, csupán a **diszes keretért** (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az **önköltségünket, 1 frt 50 krt** számitunk.
Az ipar csodája!
12 forint! darab összecsukható vaságy acélsodrony-betéttel, 3-rétü matraccal és teritővel.
12 forint 50 krajcár egy darab selyempaplan fodorral és zsebbel, minden szinben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszu.
Megrendelhető csakis
GICHNER TESTVÉREK BUDAPEST, Muzeum-körut 27.
Paplan- és matracgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.
Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

— Alapittatott 1854. évben. —
Ablakvédő-, faredő- és redőtengely-gyár.
KALLAB V. Ruth József utóda
BÉCS
XVII., Hernalser Hauptstrasse Nr. 52.
XVII., Bergsteiggasse Nr. 28. 163
Arjegyzék kivánatra ingyen küldetik.

Budapestre utazók becses figyelmébe! Ki akar jól rágni?
FOGAK 2 forinttól és teljes fogsorokat rágásra beilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolitása nélkül. Eltört és nem jól illő fogsorok javitása 2 óra alatt 1 frttól. Amerikai fogmüterem tulajdonos
Kovács I. Károly-körut 9. (Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8 Található: reggel 9-től délutan 6-ig. — Vasar- és ünnepnapokon is.

Nyomatott a «Stephaneum» körforgógépén Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.